ВЕЧЕРНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЗАХАРИ СТОЯНОВ”

СТАРА ЗАГОРА

УТВЪРЖДАВАМ:.....

ЯНЕК ГАНЕВ

Директор на Вечерно СУ „Захари Стоянов”

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

актуализирана за

*за учебната **2026/2027** година*

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета на проведено заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 18/09/09.2026 г. и утвърдена със Заповед №675/09.09.2026 год. от директора на Вечерно СУ „Захари Стоянов“

ВЪВЕДЕНИЕ

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на учениците е като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, Законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1,т.9/.

I. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства

- 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;

- 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;.

- 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;

- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания

- Закон за предучилищното и училищно образование;

- Стандарт за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити и правата и интересите и да предостави рани възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за недопускане на дискриминация по признак „увреждане", „етническо малцинство „ осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Вечерно СУ „Захари Стоянов" е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи.

Настоящият документ е изготвен от работна група на Вечерно СУ „Захари Стоянов" гр. Стара Загора под ръководството на директора – Янек Ганев

Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

II. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години се създава се една пъстра картина ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на учениците от етническите малцинства. Потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: образованието, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности

Срещата с хора различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- ✓ интеркултурното образование,
- ✓ умението за общуване с представители на различни култури;
- ✓ съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Насърчават се също представители на малцинствените групи да се образоват и квалифицират .

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: образованието, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

III. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- ✓ Равен достъп и приобщаване на всеки ученик от уязвимите групи;
- ✓ Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- ✓ Съхраняване на етнокултурното многообразие.

IV. ХАРАКТЕРИСТИКА НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ:

1. Ученици без родители – Предполага различен статус в обществото, който е предпоставка за наличие на дефицит и ограничава личностното развитие.

2. Ученици с един родител – Нестабилно финансово положение, значим възрастен и авторитет – само един.
3. Ученици, които не живеят с родителите си и грижи за тях са поверени на други лица.
4. Ученици с месечен доход на семейството под определения минимум за страната – тези ученици по-често отсъстват от училище, което води до затруднения в усвояването на знания.
5. Ученици със здравословни проблеми – Здравословното им състояние предполага по-чести отсъствия от училище, което води до затруднения в усвояването на знания и умения. Затрудненията от това естество могат да обезкуражат и демотивират ученикът за учебна дейност.
6. Ученици с проблемно поведение – Проблемното поведение на някои ученици е причина да не се вписват в групата. Причините за проблемното поведение са индивидуални за всеки ученик, което води до необходимостта от установяване и оказване на допълнителна подкрепа за личностното им развитие.

V. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел на програмата:

Осигуряване на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на учениците от уязвимите групи и участие в училищния живот съвместно с останалите ученици.

Специфични цели на програмата:

1. Гарантиране на равен достъп до качествено образование и подкрепа за личностното развитие в зависимост от индивидуалните потребности на всеки ученик от уязвимите групи.
2. Пълноценна социализация на ученици от уязвимите групи.
3. Изграждане на позитивен психо-климат. Преодоляване на проблемите с прояви на нетолерантно отношение и дискриминация.
4. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
5. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

6. Привличане на незаинтересовани родители и решаване на проблеми при затруднена комуникация учители-родители-ученици.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА УЧИЛИЩНАТАПРОГРАМА ЗА ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Специфични цели	**Дейности**	**Отговорник**
1.Гарантиране на равен достъп до качествено образование и подкрепа за личностното развитие в зависимост от индивидуалните потребности на всеки ученик от уязвимите групи.	1.1. Извършване на оценка на индивидуалните потребности на учениците	Класни ръководители Учители
	1.2. Изготвяне на план за подкрепа за личностното развитие на учениците от уязвимите групи.	Класните ръководители Учители
	1.3. Провеждане на консултации по учебни предмети и индивидуална работа с учениците от уязвимите групи.	Учителите
2. Пълноценна социализация на учениците от уязвимите групи	2.1. Участие на ученици от уязвимите групи в дейности в полза на паралелката или училището.	Класни ръководители

3. Изграждане на позитивен психо-климат. Преодоляване на проблемите с прояви на нетолерантно отношение и дискриминация	3.1. Изготвяне съвместно с учениците на правила за поведение в паралелката.	Класни ръководители
	3.2. Въздействие върху вътрешната мотивация на учениците от уязвимите групи за преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образованието и училищната среда чрез: 3.2.1. Консултиране на ученика с учителя по психология 3.2.2. Създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин. 3.2.3. Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава.	Класните ръководители Класните ръководители
4.Привличане на незаинтересованите родители и решаване на проблемите при затруднена комуникация учители-родители-ученици	4.1. Екипна работа между учители и други педагогически специалисти – изграждане на Екипи за подкрепа за личностното развитие на учениците.	Класните ръководители

	4.2. Работа с родителите: 4.2.1. Провеждане на кампании сред родителите за повишаване на родителската отговорност и подкрепа за образованието. 4.2.2. Индивидуална работа с родителите, които възпрепятстват децата си от редовна посещаемост на училището.	Класните ръководители